

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา" นี้ มีความมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อศึกษาความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับ และต้องการจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยฝ่ายมัธยมศึกษา ในด้านการปรับปรุงการสอน การปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร การปรับปรุงอุปกรณ์การสอน การปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอน และการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เพื่อศึกษาความสำเร็จของครูภาษาไทยหลังจากได้รับการนิเทศการศึกษา และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทยต่อไป อันจะเป็นผลให้การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพที่ดีตามไปด้วย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นครูภาษาไทยที่เคยได้รับการนิเทศการศึกษาจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูภาษาไทยโรงเรียนมัธยมแบบประสม 18 โรงเรียนจำนวน 90 ฉบับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ 30 โรงเรียนจำนวน 90 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 180 ฉบับ แบบสอบถามนี้เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) แบบเลือกตอบ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open - end) แบ่งออกเป็น 5 ภาคดังนี้

ภาคที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ภาคที่ 2 ความช่วยเหลือที่ครูได้รับและที่ครูต้องการจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทย แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ การปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย การปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย การปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย การปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ภาคที่ 3 ความสำเร็จของครูหลังจากได้รับการนิเทศการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย
แบ่งเป็น 2 หมวดคือ ความสำเร็จด้านความก้าวหน้าของครู และความสำเร็จของครูด้าน
ความก้าวหน้าของนักเรียน

ภาคที่ 4 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์สาขาวิชาภาษาไทย

ภาคที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนจากโรงเรียนมัธยมแบบประสม 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
84.44 และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ 79 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.77 ผู้วิจัยได้
เลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่สุดประเภทโรงเรียนละ 65 ฉบับ รวมเป็นแบบสอบถามที่
ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 130 ฉบับ แล้วนำคำตอบมาวิเคราะห์ดังนี้

ก. ภาคที่ 1 คิดคำตอบเป็นร้อยละ และค่าเฉลี่ย (มัธยิมเลขคณิต)

ข. ภาคที่ 2, 3 และ 4 คิดค่าเฉลี่ยของคำตอบมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

4.56 - 5.00	หมายความว่า	มาก
3.56 - 4.55	หมายความว่า	ค่อนข้างมาก
2.56 - 3.55	หมายความว่า	ปานกลาง
1.56 - 2.55	หมายความว่า	น้อย
1.00 - 1.55	หมายความว่า	น้อยที่สุด

ค. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของศึกษานิเทศก์
ที่ครูได้รับกับความสำเร็จของครูหลังการนิเทศการศึกษาโดยส่วนรวม

ง. ภาคที่ 5 คิดคำตอบเป็นร้อยละ

สรุปผลของการวิจัย

1. สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

โรงเรียนมัธยมแบบประสม

ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมเป็นหญิง 49 คน เป็นชาย 16 คน
อายุเฉลี่ย 31.37 ปี วุฒิสุงที่สุดเป็นวุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี 46 คน ต่ำกว่าปริญญา

ตรี 15 คน เป็นวุฒิสามัญระดับปริญญาโท (M.A.) 1 คน และปริญญาตรี 3 คน สำเร็จ
 วิชาเอกภาษาไทย 38 คน วิชาโทภาษาไทย 9 คน สาขาวิชาอื่น ๆ 6 คน และวุฒิที่
 ไม่มีวิชาเอกและวิชาโท 12 คน ประสบการณ์ในการสอนมาทั้งหมดโดยเฉลี่ย 8.66 ปี
 ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ย 5.35 ปี สอนชั้นเดียว 29 คน สอนมาก
 กว่าชั้นเดียว 36 คน จำนวนชั่วโมงสอนทั้งหมดในหนึ่งสัปดาห์โดยเฉลี่ย 18.15 ชั่วโมง
 จำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาภาษาไทยในหนึ่งสัปดาห์โดยเฉลี่ย 18.00 ชั่วโมง มีครูที่ต้องสอน
 วิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาภาษาไทยมี 2 คนคือ สังคมศึกษา 1 คน และภาษาอังกฤษ 1 คน
 จำนวนครั้งที่ครูเคยได้รับการนิเทศการศึกษาที่โรงเรียนโดยเฉลี่ย 1.69 ครั้ง จำนวน
 ครั้งที่ครูเคยได้รับการอบรมภายนอกโรงเรียนโดยเฉลี่ย 1.78 ครั้ง เคยติดต่อบริการ
 ปัญหาจากศึกษานิเทศก์ 39 คน ไม่เคย 26 คน จำนวนครั้งที่ครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์
 มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนปีละครั้งจำนวน 20 คน ปีละ 2 ครั้งจำนวน 12 คน เทอมละครั้ง
 32 คน ไม่ตอบ 1 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญเป็นหญิง 54 คน เป็นชาย 11 คน
 อายุเฉลี่ย 34.94 ปี วุฒิสุงที่สุด เป็นวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน ระดับ
 ปริญญาตรี 28 คน และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี 35 คน เป็นวุฒิสามัญ 1 คน สำเร็จ
 วิชาเอกภาษาไทย 26 คน วิชาโทภาษาไทย 4 คน สาขาวิชาอื่น ๆ 4 คน และวุฒิที่
 ไม่มีวิชาเอกและวิชาโท 31 คน ประสบการณ์ในการสอนมาทั้งหมดโดยเฉลี่ย 12.99 ปี
 ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ย 7.58 ปี สอนชั้นเดียว 36 คน สอนมาก
 กว่าชั้นเดียว 29 คน จำนวนชั่วโมงสอนทั้งหมดในหนึ่งสัปดาห์โดยเฉลี่ย 19.02 ชั่วโมง
 จำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาภาษาไทยในหนึ่งสัปดาห์โดยเฉลี่ย 16.37 ชั่วโมง มีครูที่ต้องการ
 สอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาภาษาไทยมี 18 คน จำนวนครั้งที่ครูเคยได้รับการนิเทศ
 การศึกษาที่โรงเรียนโดยเฉลี่ย 1.42 ครั้ง จำนวนครั้งที่ครูเคยได้รับการอบรมภายนอก
 โรงเรียนโดยเฉลี่ย 1.13 ครั้ง เคยติดต่อบริการปัญหาจากศึกษานิเทศก์ 27 คน
 ไม่เคย 38 คน จำนวนครั้งที่ครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนปีละครั้ง
 28 คน ปีละ 2 ครั้ง 15 คน เทอมละครั้ง 20 คน อื่น ๆ (บอຍที่สุดเท่าที่จะทำได้)
 1 คน ไม่ตอบ 1 คน

2. การศึกษาปริมาณความช่วยเหลือที่ได้รับกับปริมาณความช่วยเหลือที่ต้องการจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยผ่านมัธยมศึกษา ของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ในด้าน

1. การปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย
2. การปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย
3. การปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย
4. การปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

โรงเรียนมัธยมแบบประสม

1. ด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

1.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงวิธีสอนภาษาไทยจัดอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น แม้จะมีเพียง 1 รายการ คือ ช่วยตรวจสอบความถนัดพิเศษทางภาษาของนักเรียน ซึ่งครูเห็นว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อยที่สุด รายการที่ครูได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูในระดับสูง ได้แก่

(1) แนะนำวิธีการสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กันภายในหมวดวิชา และให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ด้วย (2) ชี้แจงหลักสูตรประมวลการสอน และการใช้คู่มือครู (3) แนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับการกระทำในชีวิตประจำวัน (4) จัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครู และ (5) สนับสนุนและหาวิธีส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ

1.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมต้องการจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงวิธีสอนภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และในระดับปานกลาง อาจสรุปและเสนอ เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) จัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครู (2) จัดให้มีการสาธิต หรือศึกษานิเทศก์ทำการสาธิตเองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย

(3) สนับสนุนและหาวิธีส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ และ (4) ช่วยครูวางแผนการสอนระยะยาว

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) แนะนำวิธีสอนภาษาไทยอย่างประชาธิปไตย เช่น ให้นักเรียนร่วมในการวางแผนการสอน (2) ช่วยให้ครูศึกษาและประยุกต์หลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนภาษาไทย (3) จัดปฐมนิเทศครูใหม่ในสายวิชาภาษาไทย (4) ช่วยแนะนำการจัดและการเลือกกิจกรรมประกอบบทเรียนที่น่าสนใจ และ (5) แนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับการกระทำในชีวิตประจำวัน

2. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย พบว่า

2.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อยทุกรายการ เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูง ได้แก่ (1) แนะนำการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทย (2) แนะนำให้ครูจัดนิทรรศการวันสำคัญของกวีไทย เช่น วันสุนทรภู่ และวันกรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น และ (3) แนะนำครูให้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ๆ เช่น ไร่ฟ้าที่ แขงขันตอบปัญหา แขงขันแต่งกลอนสด และประกวดเรียงความ เป็นต้น

2.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมต้องการจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และในระดับปานกลางซึ่งเรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) แนะนำการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทย (2) แนะนำให้ครูจัดนิทรรศการวันสำคัญของกวีไทย เช่น วันสุนทรภู่ และวันกรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น (3) ส่งเสริมและให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย (4) ช่วยครูในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะทั้ง 4 ของนักเรียน

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) ส่งเสริมและช่วยครูในการจัดกิจกรรมการศึกษาภาษาไทย เช่น จัดแสดงผลงานของนักเรียน อุปกรณ์การสอน และหนังสือภาษาไทยต่าง ๆ เป็นต้น และ (2) แนะนำครูให้ส่งเสริมนักเรียนให้รวมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ๆ เช่น โต้เวที แข่งขัน ตอบปัญหา แข่งขันแต่งกลอนสด และประกวดความเรียง เป็นต้น

3. ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

3.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อย และในระดับน้อยที่สุด ซึ่งเรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับน้อย ได้แก่ (1) ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย (2) แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยขอความร่วมมือจากครูบรรณารักษ์ (3) แนะนำหลักการใช้อุปกรณ์การสอนโดยทั่วไป (4) ช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด (5) แนะนำวิธีจัดมุมหนังสือในห้องเรียน (6) แนะนำครูเกี่ยวกับวิธีให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำอุปกรณ์การสอน และ (7) แนะนำแหล่งอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิทยากรแก่ครู

ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ (1) ติดต่อจัดหาหรือจัดพิมพ์วัสดุอุปกรณ์การสอนจากเอกชน องค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ (2) ช่วยครูจัดทำบรรณทัศน์หนังสือภาษาไทย (3) ให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรในโรงเรียน หรือในชั้นเรียน

3.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมต้องการจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมากและในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) ช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด (2) สาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย (3) ให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรในโรงเรียนหรือในชั้นเรียน (4) แนะนำแหล่งอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิทยากรแก่ครู (5) ติดต่อจัดหาหรือจัดพิมพ์วัสดุอุปกรณ์การสอนจากเอกชน องค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ

และ (6) ช่วยเชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ทางภาษาไทยแก่นักเรียน
ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) ช่วยครูจัดทำบรรณิทรรศน์หนังสือภาษาไทย (2)
แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยขอความร่วมมือ
จากครูบรรณารักษ์ (3) แนะนำหลักการใช้อุปกรณ์การสอนโดยทั่วไป (4) แนะนำ
และช่วยเหลือครูในการจัดห้องภาษาไทย (5) แนะนำวิธีใช้แหล่งวิทยากรและแหล่ง
อุปกรณ์ในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในการสอนภาษาไทยมากที่สุด และ (6) แนะนำครูใน
การประเมินผล และบันทึกผลการใช้อุปกรณ์การสอนแต่ละอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงอุปกรณ์การสอน และวิธีใช้อุปกรณ์การสอนต่อไป

4. ด้านการปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

4.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับจาก
ศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อย
ทั้งสิ้น เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูในระดับ
สูง ได้แก่ (1) ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการวัดผลการเรียนการสอน (2) ช่วยเหลือ
และชี้แจงให้เข้าใจกระบวนการวัดผลการเรียนการสอน (3) แนะนำวิธีตั้งความมุ่งหมาย
ในการวัดผลบทเรียน (4) แนะนำวิธีใช้อุปกรณ์การสอนช่วยในการวัดผลการเรียนท้าย
ชั่วโมง เช่น ใช้ภาพเทปบันทึกเสียง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น และ (5)
แนะนำวิธีประเมินผลความก้าวหน้าทางภาษาของนักเรียน เช่น ประเมินผลจากการสอบ
ตลอดปีของนักเรียน

4.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ต้องการจาก
ศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับ
ค่อนข้างมาก และในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็น
ของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) แนะนำเทคนิคการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ
ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด และ (2) แนะนำวิธีวิเคราะห์
ประสิทธิภาพของข้อสอบที่ใช้แต่ละครั้ง

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) ช่วยเหลือและชี้แจงให้เข้าใจในกระบวนการวัดผล การเรียนการสอน (2) แนะนำเทคนิควิธีการวัดผลการเรียนท้ายชั่วโมงที่น่าสนใจ (3) แนะนำวิธีการใช้ผลการสอบเป็นเครื่องกระตุ้นความพยายามของนักเรียน (4) แนะนำวิธีนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียน การสอนภาษาไทยต่อไป และ (5) แนะนำวิธีประเมินผลการสอบของนักเรียน

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย พบว่า

5.1 ความช่วยเหลือที่ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับจากศึกษานิเทศก์ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งสิ้น เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเฉพาะ รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับน้อย ได้แก่ (1) เปิดโอกาสให้ครูติดตามปัญหาทางจดหมายหรือทาง โทรศัพท (2) เสนอแนะหนังสือที่ควรอ่านแก่ครู (3) เปิดโอกาสให้ครูมาขอคำปรึกษา เป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่ (4) เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถ อย่างเต็มที่ (5) จัดส่งเอกสารทางวิชาการ และความเคลื่อนไหวทางวิชาการให้ครู ทราบ และ (6) ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมครูภาษาไทยขึ้นในโรงเรียนเพื่อครูจะได้มา พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเกี่ยวกับภาษาไทยอยู่เป็นประจำ

ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ (1) ให้ครูที่มีความสามารถแนะนำหรือสาธิตการสอน เป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น และ (2) นำครูไปเยี่ยมเยียนหรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือ สถาบันอื่น

5.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมต้องการจาก ศึกษานิเทศก์ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของครูเฉพาะ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) จัดส่งเอกสารทางวิชาการและความเคลื่อนไหว ทางวิชาการให้ครูทราบ (2) ส่งเสริมและแนะแนวทางให้ครูได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม (3) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางภาษาไทยแก่ครู (4) เสนอแนะหนังสือที่ควรอ่าน

แก่ครู และ (5) ส่งเสริมให้จัดห้องสมุดสำหรับครู เพื่อครูจะได้ค้นคว้าหาความรู้ทางภาษาไทยได้อย่างเต็มที่

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) ส่งเสริมให้ครูไปรับการอบรมหรือฟังการอภิปรายเกี่ยวกับภาษาไทยที่สถาบันอื่นจัดขึ้น (2) นำครูไปเยี่ยมเยียนหรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือสถาบันอื่น (3) ให้ครูที่มีความสามารถแนะนำหรือสาธิตการสอนเป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น และ (4) เปิดโอกาสให้ครูติดตามปัญหาทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์
โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

1. ด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

1.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงวิธีการสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งสิ้น รายการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูง เรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ในแต่ละระดับ ดังนี้
ระดับน้อย ได้แก่ (1) แนะนำวิธีการสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กันภายในหมวดวิชาและให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ด้วย (2) ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของวรรณคดีไทยและภาษาไทย (3) แนะนำวิธีการตั้งความมุ่งหมายในการสอนบทเรียนภาษาไทย (4) แนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับการกระทำในชีวิตประจำวัน (5) จัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครู (6) สนับสนุนและหาวิธีส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ และ (7) เน้นให้ครูเห็นความสำคัญของการตรวจการบ้านของนักเรียน

ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ (1) จัดปฐมนิเทศครูใหม่ในสายวิชาภาษาไทย และ (2) เข้าสังเกตการสอนภาษาไทยของครูในชั้นเรียน

1.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และระดับปานกลาง ซึ่งเรียงตามอันดับมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) จัดทำเอกสารประกอบการสอนให้กับครู (2) ช่วยอธิบายชี้แจงให้ครูเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยาก (3) จัดให้มีการสาธิต หรือศึกษานิเทศก์ทำการสาธิตเองเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทย (4) จัดให้ครูได้ทดลองเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ (5) สนับสนุนและหาวิธีส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ (6) ช่วยแนะนำการจัดและการเลือกกิจกรรมประกอบบทเรียนให้เหมาะสมใจ และ (7) จัดปฐมนิเทศครูใหม่ในสายวิชาภาษาไทย

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) แนะนำครูในการให้การบ้านที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน (2) ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือครู การจัดทำแบบฝึกหัดแต่ละรายวิชา และการคัดเลือกหนังสืออ่านประกอบ (3) แนะนำวิธีการตั้งความมุ่งหมายในการสอนบทเรียนภาษาไทย (4) แนะนำวิธีจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ส่งเสริมการเรียนรู้ (5) ชี้แจงหลักสูตรประมวลการสอน และการใช้คู่มือครู (6) แนะนำวิธีสำรวจความรู้ความสามารถเดิมทางภาษาของนักเรียนที่ชั้นชั้นใหม่ และ (7) ช่วยครูสำรวจความถนัดพิเศษทางภาษาของนักเรียน

2. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย พบว่า

2.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อย ทุกรายการ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจากมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ (1) แนะนำให้ครูจัดนิทรรศการวันสำคัญของกวีไทย เช่น วันสุนทรภู่ และวันกรมสมเด็จพระปรมาธิบดีฯ ในรส เป็นต้น (2) แนะนำครูให้ส่งเสริมนักเรียนให้ร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น เช่น โต้เวที แข่งขันตอบปัญหา แข่งขันแต่งกลอนสด และประกวดความเรียง เป็นต้น และ (3) แนะนำการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทย

2.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดอยู่ในระดับปานกลาง ทุกรายการ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจากมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ (1) ช่วยครูในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะทั้ง 4 ของ

นักเรียน (2) ส่งเสริมและช่วยครูในการจัดนิทรรศการภาษาไทย เช่น จัดแสดงผลงาน
ของนักเรียน อุปกรณ์การสอน และหนังสือภาษาไทยต่าง ๆ เป็นต้น และ (3) ส่งเสริม
และให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย

3. ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

3.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับ
จากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อยทุกราย
การ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจากมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ย
สูง ได้แก่ (1) ชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย
(2) แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยขอความ
ร่วมมือจากครูบรรณารักษ์ (3) แนะนำครูเกี่ยวกับวิธีให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำอุปกรณ์
การสอน (4) แนะนำหลักการใช้อุปกรณ์การสอนโดยทั่วไป (5) จัดหาหนังสือเกี่ยวกับ
ภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด (6) แนะนำแหล่งอุปกรณ์การสอน และแหล่งวิทยากรแก่
ครู (7) แนะนำครูในการประเมินผลและบันทึกผลการใช้อุปกรณ์การสอนแต่ละอย่างเพื่อ
เป็นแนวทางในการปรับปรุงอุปกรณ์การสอน และวิธีใช้อุปกรณ์การสอนต่อไป (8) แนะนำ
ครูให้รู้จักวิธีคัดเลือกอุปกรณ์การสอนที่ไม่ใช่แล้วให้เป็นประโยชน์ได้อีก และ (9) แนะนำ
วิธีจัดมุมหนังสือในห้องเรียน

3.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการ
จากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก
และในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจากมากไปหาน้อย เฉพาะ
รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) ช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ใน
ห้องสมุด (2) สาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย และ (3) แนะนำแหล่งอุปกรณ์
การสอน และแหล่งวิทยากรแก่ครู

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) แนะนำหลักการใช้อุปกรณ์การสอนโดยทั่วไป
(2) ช่วยเชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ทางภาษาไทยแก่นักเรียน (3)
ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์การสอน (4) แนะนำวิธีใช้แหล่งวิทยากร

และแหล่งอุปกรณ์ในห้องต้นให้ เป็นประโยชน์ในการสอนภาษาไทยมากที่สุด (5) ช่วยครูจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือภาษาไทย (6) ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับวิธีทำอุปกรณ์การสอนง่าย ๆ แบบประหยัดจากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น และ (7) แนะนำครูในการประเมินผลและบันทึกผลการใช้อุปกรณ์การสอนแต่ละอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงอุปกรณ์การสอน และวิธีใช้อุปกรณ์การสอนต่อไป

4. คำนการปรับปรุงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า

4.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับจากศึกษานิเทศก์คำนการปรับปรุงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจัดอยู่ในอันดับน้อยทุกรายการ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจากมากไปหาน้อย เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ (1) ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการวัดผลการเรียนการสอน (2) ช่วยเหลือและชี้แจงให้เข้าใจในกระบวนการวัดผลการเรียนการสอน (3) แนะนำเทคนิคการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด (4) แนะนำวิธีวิเคราะห์ประสิทธิภาพของข้อสอบที่ใช้แต่ละครั้ง (5) แนะนำวิธีตั้งความมุ่งหมายในการวัดผลบทเรียน และ (6) แนะนำวิธีการใช้ผลการสอบเป็นสิ่งกระตุ้นความพยายามของนักเรียน

4.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการจากศึกษานิเทศก์คำนการปรับปรุงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในอันดับค่อนข้างมาก และในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) แนะนำเทคนิคการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด (2) แนะนำวิธีการใช้ผลการสอบเป็นสิ่งกระตุ้นความพยายามของนักเรียน และ (3) แนะนำวิธีประเมินผลการสอบของนักเรียน

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) แนะนำเทคนิควิธีการวัดผลการเรียนท้ายชั่วโมงให้น่าสนใจ (2) แนะนำวิธีวิเคราะห์ประสิทธิภาพของข้อสอบที่ใช้แต่ละครั้ง (3) แนะนำวิธีใช้อุปกรณ์การสอนช่วยในการวัดผลการเรียนท้ายชั่วโมง เช่น ใช้ภาพ เทปบันทึกเสียง

หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น (4) แนะนำวิธีนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป (5) ช่วยเหลือและชี้แจงให้เข้าใจในกระบวนการวัดผลการเรียนการสอน (6) ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการวัดผลการเรียนการสอน (7) ช่วยครูให้รู้จักวิธีประเมินผลการสอนของตนเอง และ (8) แนะนำวิธีตั้งความมุ่งหมายในการวัดผลบทเรียน

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย พบว่า

5.1 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับ จากศึกษานิเทศก์ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น มีเพียง 1 รายการ คือ การนำครูไปเยี่ยมเยียนหรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือสถาบันอื่นที่ครูเห็นว่าได้รับในระดับน้อยที่สุด รายการที่ครูได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย เรียงตามอันดับมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ (1) เปิดโอกาสให้ครูติดตามปัญหาทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์ (2) เสนอแนะหนังสือที่ควรอ่านแก่ครู (3) เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและความสามารถอย่างเต็มที่ (4) เปิดโอกาสให้ครูมาขอคำปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่ และ (5) ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมครูภาษาไทยขึ้นในโรงเรียน เพื่อครูจะได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาไทยอยู่เป็นประจำ

5.2 ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการ จากศึกษานิเทศก์ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงตามอันดับมากไปหาน้อย ตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู เฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ (1) เสนอแนะหนังสือที่ควรอ่านแก่ครู (2) ส่งเสริมและแนะแนวทางให้ครูมีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม (3) จัดส่งเอกสารทางวิชาการและความเคลื่อนไหวทางวิชาการให้ครูทราบ (4) ส่งเสริมให้จัดห้องสมุดสำหรับครูเพื่อครูจะได้ค้นคว้าหาความรู้ทางภาษาได้อย่างเต็มที่ (5) เปิดโอกาสให้ครูติดตามปัญหาทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์ (6) ส่งเสริมให้ครูไปรับการอบรมหรือฟังการอภิปรายเกี่ยวกับภาษาไทยที่สถาบันอื่นจัดขึ้น และ (7) จัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ เพื่อส่งเสริมความรู้ของครู

ระดับปานกลาง ได้แก่ (1) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางภาษาไทยแก่ครู (2) เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น และความสามารถอย่างเต็มที่ (3) ให้ครูที่มีความสามารถแนะนำหรือสาธิตการสอนเป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น และ (4) สำรวจความต้องการ ความสนใจ และความถนัดทางภาษาของครู

3. การเปรียบเทียบปริมาณความช่วยเหลือที่ได้รับและปริมาณความช่วยเหลือที่ต้องการจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยฝ่ายมัธยมศึกษาของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในคานต่าง ๆ ที่ได้เสนอมมาแล้ว ได้ค้นพบความเหมือนกันและ หรือ แตกต่างกันดังต่อไปนี้

ก. ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทได้รับจากศึกษานิเทศก์เมื่อได้รับการอบรม หรือทำงานร่วมกับศึกษานิเทศก์แล้ว เป็นดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย

ในจำนวนความช่วยเหลือ 32 รายการ ครูภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อยตรงกันถึง 29 รายการ พอประมวลได้เป็นหมวดใหญ่ ๆ ว่าเป็นความช่วยเหลือเกี่ยวกับ (1) ความเข้าใจหลักสูตรประมวลการสอนและคู่มือครู (2) การวางแผนการสอนระยะยาว และการสอนแต่ละชั่วโมง (3) การจัดทำคู่มือครู เอกสารประกอบการสอน และแบบฝึกหัดภาษาไทย (4) การสำรวจและแก้ไขทัศนคติและปัญหาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (5) การค้นคว้าและทดลองวิธีการสอนใหม่ ๆ (6) การอธิบายเนื้อหาบทเรียนที่ยาก (7) วิธีการสอนให้สัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ ภายในหมวด วิธีสอนให้สอดคล้องกับการกระทำในชีวิตประจำวัน และวิธีประยุกต์หลักจิตวิทยาการเรียนรู้อในการสอน (8) ความสำคัญของการให้การบ้านตลอดจนวิธีให้การบ้านให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน วิธีตรวจการบ้าน และการชี้แจงข้อบกพร่องของการบ้านแก่นักเรียน และ (9) การแนะนำนักเรียนในเรื่องวิธีจดบันทึก การย่อคำสอนของครู การทบทวนบทเรียน และเรื่องใช้คู่มือการเรียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

2. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ได้รับความช่วยเหลือด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จัดอยู่ในระดับน้อย

ตรงกันทุกราย พอประมวลได้ว่าเป็นความช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย การจัดนิทรรศการวันสำคัญของกวีไทย ตลอดจนส่งเสริมนักเรียนให้รวมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาของนักเรียน

3. ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับความช่วยเหลือด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทยในระดับน้อยตรงกัน พอประมวลได้ว่าเป็นความช่วยเหลือเกี่ยวกับ (1) หลักการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย การใช้แหล่งวิทยากรและอุปกรณ์ในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยมากที่สุด ตลอดจนวิธีประเมินผลการใช้อุปกรณ์การสอนและวิธีรักษาอุปกรณ์การสอน (2) การจัดหา และแนะนำอุปกรณ์การสอน แหล่งวิทยากร ตลอดจนหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทย (3) แนะนำวิธีทำอุปกรณ์การสอนง่าย ๆ แบบประหยัดและวิธีดัดแปลงอุปกรณ์การสอนที่ไม่ใช้แล้วให้ใช้ได้อีก ตลอดจนแนะนำให้ร่วมมือกับครูศิลปะในการทำอุปกรณ์การสอนและ (4) แนะนำการจัดมุมหนังสือในห้องเรียน การจัดห้องภาษาไทย และการจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือภาษาไทย

นอกจากนี้ยังมีรายการที่ครูในโรงเรียนทั้งสองประเภทกล่าวว่าตนได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อยที่สุดตรงกัน ได้แก่ (1) การช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนกันใช้อุปกรณ์การสอนและช่วยจัดหาหรือจัดยืมวัสดุอุปกรณ์การสอน และ (2) การให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากร และช่วยเชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน

4. ด้านการปรับปรุงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับความช่วยเหลือด้านการปรับปรุงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับน้อยตรงกันทุกรายการ พอประมวลได้เป็นหมวดใหญ่ ๆ ว่าเป็นความช่วยเหลือเกี่ยวกับ (1) ความสำคัญของการวัดผลการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีตั้งความมุ่งหมายในการวัดผลบทเรียน (2) เทคนิคการใช้อุปกรณ์การสอนช่วยในการวัดผลการเรียนท้ายชั่วโมง เช่น ภาพ เทปบันทึกเสียง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น (3) การสร้างข้อสอบแบบ

ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ตลอดจนวิธีวิเคราะห์ ประสิทธิภาพของข้อสอบนั้น (4) วิธีประเมินผลการสอบ และความก้าวหน้าทางภาษาของ นักเรียน ตลอดจนวิธีนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอนและเป็นสิ่งกระตุ้นความพยายามของนักเรียน และ (5) การประเมินผล การสอนของตนเอง

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

เมื่อเปรียบเทียบความช่วยเหลือด้านส่งเสริมความก้าวหน้าที่ครูผู้สอนวิชา ภาษาไทยได้รับจากศึกษานิเทศก์แล้ว จะเห็นว่ามีทั้งที่ตรงกันและไม่ตรงกัน ที่ตรงกัน คือ การนำครูไปเยี่ยมเยียน หรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือสถาบันอื่น ซึ่งเป็นความช่วยเหลือที่ได้รับในระดับน้อยที่สุด และที่ตรงกันแต่จัดอยู่ในระดับน้อย พอประมวลได้ว่าเป็นความ ช่วยเหลือเกี่ยวกับ (1) การสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความฉันททางภาษา ไทยของครู (2) การเสนอแนะหนังสือที่ควรอ่าน (3) การจัดห้องสมุดสำหรับครู (4) การจัดตั้งชุมนุมครูภาษาไทย (5) การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู (6) การ ส่งเสริมให้ครูไปรับการอบรมหรือฟังการอภิปราย (7) การจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ (8) การแนะแนวทางให้ครูได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม (9) การจัดส่งเอกสารทางวิชาการ และความเคลื่อนไหวทางวิชาการให้ครู (10) การเปิดโอกาสให้ครูมาขอคำปรึกษาเป็น รายบุคคล หรือเป็นหมู่ หรือให้ติดต่อกับปัญหาทางจดหมาย หรือทางโทรศัพท์ และ (11) การเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและความสามารถอย่างเต็มที่

มี 1 รายการคือ การให้ครูที่มีความสามารถแนะนำหรือสาธิตการสอนเป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น ที่ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่า ตนได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อยที่สุด แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ เห็นว่า ได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย

ข. ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทต้องการจากศึกษานิเทศก์

1. ด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

ต้องการความช่วยเหลือด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย ที่จัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และตรงกันพอประมวลได้ว่าเป็นความต้องการเกี่ยวกับ (1) การค้นคว้า และทดลองวิธีการสอนใหม่ ๆ การสาธิตการสอนภาษาไทย ตลอดจนการจัดทำเอกสารประกอบการสอน (2) คำอธิบายเนื้อหาบทเรียนที่ยาก และ (3) การแก้ไขทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียน

ความต้องการของครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทที่จัดอยู่ในระดับปานกลางตรงกันก็มี ได้แก่ความต้องการเกี่ยวกับ (1) คำแนะนำเรื่องการจัดความมุ่งหมายในการสอนบทเรียนภาษาไทย (2) การสำรวจความรู้ความสามารถเดิมทางภาษา และความถนัดพิเศษทางภาษาของนักเรียน ตลอดจนสำรวจปัญหาอุปสรรคและทัศนคติของนักเรียน และครูในการเรียนการสอนภาษาไทย และ (3) การให้ศึกษานิเทศก์ เข้าสังเกตการสอนภาษาไทยของครูในชั้นเรียน และให้จัดประชุมปรึกษาหารืออภิปรายภายหลังการสังเกตการสอน

ความแตกต่างกันของความต้องการความช่วยเหลือในด้านนี้ก็คือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมาก แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ (1) คำชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรประมวลการสอน และการใช้คู่มือครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือครู และการจัดแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย และ (2) การแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับวิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

อนึ่ง มีความช่วยเหลือบางประการที่ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับปานกลาง และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ (1) จัดประชุมนิเทศครูใหม่ในสายวิชาภาษาไทย (2) ช่วยครูวางแผนการสอนระยะยาว (3) แนะนำวิธีสอนภาษาไทยอย่างประชาธิปไตย การใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ในการสอน และวิธีสอนให้สัมพันธ์กันภายในหมวดวิชา และให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น อีกทั้งให้สอดคล้องกับการกระทำในชีวิตประจำวัน และ (4) แนะนำการจัดกิจกรรมประกอบบทเรียนให้น่าสนใจ

2. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทต้องการมีทั้งที่ตรงกันและไม่ตรงกัน ที่ตรงกัน คือ การส่งเสริมในการจัดนิทรรศการทางภาษาไทยและ

การแนะนำครูให้ส่ง เสริมนักเรียนให้รวมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ซึ่งจกัว่าต้องการในระดับปานกลาง

ส่วนความต้องการเกี่ยวกับ (1) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะทั้ง 4 ของนักเรียน และ (2) การจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย และการจัดนิทรรศการวันสำคัญของกวีไทย เป็นความต้องการที่แตกต่างกัน คือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมาก และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ บอกว่าต้องการในระดับปานกลาง

3. ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย

ความต้องการความช่วยเหลือในด้านนี้ก็เช่นเดียวกันมีทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ที่เหมือนกันก็คือ (1) การสาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย (2) แนะนำแหล่งอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิทยากรแก่ครู และ (3) การช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด ซึ่งครูทั้งในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญต้องการให้ช่วยเหลือในระดับค่อนข้างมากตรงกัน

นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่ตรงกันแต่จัดอยู่ในระดับปานกลาง พอประมวลเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ว่าเป็นความต้องการเกี่ยวกับ (1) การชี้แจงถึงความสำคัญและวิธีใช้อุปกรณ์การสอน แหล่งอุปกรณ์และแหล่งวิทยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยมากที่สุด (2) การทำอุปกรณ์การสอนง่าย ๆ แบบประหยัด การคัดแปลงอุปกรณ์การสอนที่ไม่ใช่แล้วให้ใช้ได้อีก และ (3) การจัดมุมหนังสือในห้องเรียน การจัดห้องภาษาไทย การจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือภาษาไทย และการแลกเปลี่ยนกันใช้อุปกรณ์การสอนกับโรงเรียนต่าง ๆ

มีความช่วยเหลือบางประการที่ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมาก แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ (1) การติดต่ोजักหา หรือจัดยืมวัสดุอุปกรณ์การสอน และ (2) การให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากร และการขอเชิญวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน

4. ด้านการปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ความต้องการความช่วยเหลือด้านนี้มีทั้งที่ตรงกัน และไม่ตรงกัน ดังนี้

ที่ตรงกันและจัดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก คือ การแนะนำเทคนิคการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ที่ตรงกันและจัดอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ความต้องการเกี่ยวกับ (1) ความสำคัญของการวัดผลการเรียนการสอน และวิธีตั้งความมุ่งหมายในการวัดผลบทเรียน (2) เทคนิคการวัดผลการเรียนท้ายชั่วโมง โดยใช้อุปกรณ์การสอนช่วย (3) เทคนิคการประเมินผลความก้าวหน้าทางภาษาของนักเรียน ตลอดจนแนะนำวิธีประเมินผลการสอนของตนเอง (4) การนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนภาษาไทยต่อไป

ความต้องการความช่วยเหลือที่ไม่ตรงกัน คือ วิธีการใช้ผลการสอบเป็นสิ่งกระตุ้นความพยายามของนักเรียน ซึ่งครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมาก แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับปานกลาง ส่วนความช่วยเหลือเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของข้อสอบที่ใช้แต่ละครั้งนั้น ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการให้ความช่วยเหลือในระดับปานกลาง แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการได้รับความช่วยเหลือในระดับค่อนข้างมาก

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ความช่วยเหลือด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าที่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้างมากตรงกัน ได้แก่ความต้องการเกี่ยวกับ (1) คำแนะนำหนังสือที่ควรอ่าน (2) การจัดห้องสมุดสำหรับครู (3) การจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ (4) การแนะแนวทางให้ครูได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม (5) การจัดส่งเอกสารทางวิชาการและความเคลื่อนไหวทางวิชาการให้ครู และ (6) เปิดโอกาสให้ครูมาขอคำปรึกษา เป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่

ส่วนความช่วยเหลือที่ครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทบอกว่าต้องการในระดับปานกลางตรงกันนั้น เป็นความต้องการเกี่ยวกับ (1) การสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความถนัดทางภาษาไทยของครู (2) การจัดตั้งชุมนุมครูภาษาไทยขึ้นในโรงเรียนเพื่อครูจะได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเกี่ยวกับภาษาไทยอยู่เป็นประจำ (3) การจัดให้ครูที่มีความสามารถแนะนำหรือสาธิตการสอนเป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น (4) การนำครูไปเยี่ยมเยียนหรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือสถาบันอื่น และ (5) การเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถอย่างเต็มที่

มีความช่วยเหลือบางประการที่ครูสอนภาษาไทยในโรงเรียน 2 ประเภทนี้
มีความเห็นไม่ตรงกันคือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้าง
มาก แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับปานกลาง นั่นคือการ
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางภาษาไทยแก่ครู

แต่มีความช่วยเหลืออีกบางประการคือ (1) การส่งเสริมให้ครูไปรับการอบรม
หรือฟังการอภิปรายเกี่ยวกับภาษาไทยที่สถาบันอื่นจัดขึ้น และ (2) เปิดโอกาสให้ครูติดต่อ
ตามปัญหาทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์ ซึ่งครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าต้องการ
ในระดับปานกลาง แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าต้องการในระดับค่อนข้าง
มาก

ดังปรากฏแล้วว่า ความช่วยเหลือที่ครูได้รับจัดอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด และ
ความช่วยเหลือที่ครูต้องการจัดอยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างมาก แต่เพื่อให้เห็นอย่าง
เด่นชัด ผู้วิจัยจึงเสนอแผนภูมิเพื่อเปรียบเทียบระดับความช่วยเหลือที่ครูได้รับและที่ครู
ต้องการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านเป็นสรุปรวม โดยเสนอเฉพาะรายการที่ครูในโรงเรียน
ทั้ง 2 ประเภทมีความเห็นตรงกันเท่านั้น ดังต่อไปนี้

รายการความช่วยเหลือ	ความช่วยเหลือที่ครูได้รับ					ความช่วยเหลือที่ครูต้องการ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
1. การปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย	-	X	-	-	-	-	-	X	X	-
2. การปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-
3. การปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย	-	X	-	-	-	-	-	X	X	-
4. การปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	-	X	-	-	-	-	-	X	X	-
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าของครูสอนวิชาภาษาไทย	X	X	-	-	-	-	-	X	X	-

จากแผนภูมิจะเห็นว่า (1) ด้านการปรับปรุงวิธีสอนวิชาภาษาไทย ครูในโรงเรียนทั้งสองประเภทได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย ในขณะที่มีความต้องการความช่วยเหลือในระดับปานกลาง และระดับค่อนข้างมาก (2) ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นแม้ว่าครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย แต่ก็ยังคงมีความต้องการเพียงระดับปานกลางเท่านั้น (3) ด้านการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย ครูได้รับความช่วยเหลือตรงกันในระดับน้อย ซึ่งครูต้องการความช่วยเหลือในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ และในระดับค่อนข้างมากเป็นส่วนน้อย (4) ด้านการปรับปรุงการวัดผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ครูได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย แต่ต้องการความช่วยเหลือในระดับปานกลาง มีที่ต้องการในระดับค่อนข้างมากบ้างบางรายการ และ (5) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย มีที่จัดอยู่ในระดับน้อยที่สุดบางรายการเท่านั้น แต่ครูมีความต้องการความช่วยเหลือทั้งในระดับปานกลางและระดับค่อนข้างมาก

4. เปรียบเทียบความสำเร็จของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ หลังจากได้รับการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยประสงค์จะค้นหว่าการนิเทศการสอนที่ครูได้รับมีผลต่อความสำเร็จของครูหรือไม่ อย่างไร โดยถือว่าความเปลี่ยนแปลงทุกอย่างไปในทางดีเป็นความสำเร็จ และจำกัดความสำเร็จนั้น ๆ ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความก้าวหน้าในการสอนของครูเอง และด้านความก้าวหน้าของนักเรียน โดยให้ครูตอบแบบสอบถามที่ส่งไป ผลที่ได้รับปรากฏดังนี้

ก. ความสำเร็จด้านความก้าวหน้าในการสอนของครู

สำหรับความก้าวหน้าในการสอนของตนเองนั้น ครูทั้งในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญเห็นตรงกันว่า ตนได้รับความสำเร็จในระดับปานกลางในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความสามารถในการสอน ได้แก่ (1) ครูสามารถใช้ประมวลการสอนและคู่มือเป็นแนวการสอนได้ดีขึ้น (2) ครูรู้จักใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยขึ้น (3) ครูมีความรู้ความสามารถทางภาษาไทยดีขึ้น (4) ครูรู้จัก

ตั้งความมุ่งหมายของบทเรียนเฉพาะเรื่องดีขึ้น (5) ครูร่วมมือกันวางแผนการสอนที่ดีขึ้น (6) ครูมีกลวิธีในการใช้สื่อมวลชนในการสอน เช่น หนังสือพิมพ์ และวิทยุ เป็นต้น (7) ครูรู้จักให้การบ้านตามความสามารถของนักเรียนแต่ละคน (8) ครูมีวิธีทบทวนบทเรียนได้อย่างน่าสนใจ (9) ครูมีความสามารถในการออกข้อสอบที่ดีขึ้น (10) ครูรู้จักใช้และจัดทำอุปกรณ์การสอนที่ดีขึ้น (11) ครูมีความสามารถในการใช้กิจกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นเรียนที่ดีขึ้น (12) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยที่ดีขึ้น และ (13) ครูมีกลวิธีในการวัดผลการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

2. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนของครู ได้แก่ (1) ครูเข้าใจความหมายของเนื้อหาวิชาที่ดีขึ้น และ (2) ครูเข้าใจกระบวนการวัดผลและประเมินผลที่ดีขึ้น

3. การศึกษาหาความรู้ของครู ได้แก่ (1) ครูสนใจค้นคว้าหาความรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ ขึ้น (2) ครูชวนขยายเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์มากขึ้น และ (3) ครูสนใจในการสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมทางการศึกษาและทางภาษาไทยมากขึ้น

4. คุณค่าและทัศนคติในการสอนของครู ได้แก่ (1) ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาไทย (2) ครูเข้าใจและซาบซึ้งในคุณค่าของวรรณคดีไทยและภาษาไทย (3) ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนที่ดีขึ้น (4) ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานครูมากขึ้น (5) ครูเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และ (6) ครูได้เห็นประโยชน์ของการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้ง

อย่างไรก็ดีความเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จด้านนี้มีที่แตกต่างกันคือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมคิดว่าตนได้รับความสำเร็จด้านนี้ในระดับค่อนข้างมาก แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญคิดว่าตนได้รับความสำเร็จในระดับปานกลางในรายการเกี่ยวกับครูได้มองเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทยที่ดีขึ้นพอสมควร

ส่วนในรายการที่ว่าครูเข้าใจความหมายของวัตถุประสงค์การสอนวิชาภาษาไทยนั้น ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับความสำเร็จด้านนี้ในระดับน้อย แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับความสำเร็จในระดับปานกลาง

ข. ด้านความก้าวหน้าของนักเรียน

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกได้ว่า ได้รับความสำเร็จด้านนี้ในระดับปานกลางตรงกัน พอประมวลเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. ความสามารถในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ (1) วิธีการสอนใหม่ ๆ ให้นักเรียนสนใจเรียนภาษาไทยดีขึ้น (2) การใช้อุปกรณ์การสอนทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น (3) นักเรียนทำการบ้านและทำรายงานวิชาภาษาไทยสม่ำเสมอขึ้น (4) ผลการสอบหมวดวิชาภาษาไทยของนักเรียนดีขึ้น (5) นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนดีขึ้น และ (6) นักเรียนมีความสามารถในการทำอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย อย่างง่าย ๆ

2. ทศคติและความสนใจในการเรียน ได้แก่ (1) นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือมากขึ้น (2) นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้ทางภาษาไทย (3) นักเรียนร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นเรียน (4) นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทย (5) นักเรียนสนใจและร่วมมือในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย และ (6) นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

มีความสำเร็จบางประการ ที่ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมบอกว่าตนได้รับความสำเร็จด้านนี้ในระดับน้อย แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญบอกว่าตนได้รับความสำเร็จในระดับปานกลาง นั่นคือ นักเรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้ประโยชน์ได้จริง

5. การศึกษาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือที่ครูภาษาไทยทั้งในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญได้รับจากศึกษานิเทศก์ กับความสำเร็จของครูหลังจากได้รับการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 หมายความว่าความสำเร็จของครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทไม่สัมพันธ์กับความช่วยเหลือที่ครูได้รับจากศึกษานิเทศก์

6. การศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยฝ่ายมัธยมศึกษา ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทนั้น มีทั้งที่ตรงกันและไม่ตรงกัน ดังเช่น

ก. ความคิดเห็นที่ตรงกันคือ ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ เห็นตรงกันแต่ในระดับน้อยว่า ศึกษานิเทศก์ (1) ไม่สนใจศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพราะถือว่ามีความรู้ดีแล้ว และศึกษานิเทศก์ถือความคิดเห็นของตนเป็นสำคัญไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงว่าศึกษานิเทศก์สนใจศึกษาหาความรู้ในระดับมาก และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และที่เห็นตรงกันในระดับปานกลาง พอประมวลได้ดังนี้

(1) ศึกษานิเทศก์มีประสบการณ์และมีความรู้ดีโดยเฉพาะทางภาษาไทย ให้ความรู้และเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์แก่ครูตลอดจนตอบปัญหาเกี่ยวกับภาษาไทย

(2) ศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลที่มีเกียรติ มีความอดทน มีใจคอหนักแน่น อารมณ์เย็น มีมนุษยสัมพันธ์กับครู และผู้ร่วมงาน ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู

(3) ศึกษานิเทศก์มีหลักเกณฑ์และแบบแผนในการทำงาน ต้องการช่วยครูอย่างเต็มที่ และเห็นอกเห็นใจ ยกย่องส่งเสริมครูที่ปฏิบัติงานดี ตลอดจนปลอบใจและให้กำลังใจแก่ครู

ข. ความเห็นที่ไม่ตรงกันมีอยู่บ้าง ได้แก่ การจัดหาวิทยากรที่เหมาะสมมาให้ความรู้แก่ครู ซึ่งครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์สามารถทำได้ในระดับปานกลาง แต่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญเห็นว่าศึกษานิเทศก์ทำได้ในระดับน้อย

7. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญมีความคิดเห็นตรงกันว่าปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทยอันดับแรก คือ ศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติงานนิเทศที่โรงเรียนน้อยครั้งเกินไป

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยในอันคัมรองลงมา นั้น ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีความเห็นว่า (1) การนิเทศการศึกษาแต่ละครั้ง มีระยะสั้น และเร่งรัดเกินไป (2) การจัดอบรมทางวิชาภาษาไทยทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนน้อยครั้งเกินไป (3) ห้องเรียนและอาคารสถานที่ที่มีจำกัด ไม่สามารถจัด กิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ตามต้องการ (4) จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่ เพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลเต็มที่ และ (5) หนังสือทางวิชาภาษาไทยมีไม่เพียงพอ

ส่วนครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการนิเทศการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยในอันคัมรองลงมา ก็เหมือนกัน เพียงแต่การเรียง ลำดับความสำคัญของรายการนั้นสลับกันไปเล็กน้อย

ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมเห็นว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือครูใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา และที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ เห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ศึกษานิเทศก์ด้วยกันมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ตรงกัน สอดคล้อง และ หรือ ไม่สอดคล้อง กับข้อค้นพบของผู้วิจัยอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับความช่วยเหลือที่ครูได้รับ และที่ครูต้องการจากศึกษานิเทศก์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ครูต้องการความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านมากกว่าที่ครูได้รับจาก ศึกษานิเทศก์ตรงกับที่ Harlen J. Trennepohl¹ พบว่าครูต้องการความช่วยเหลือ ในการนิเทศศึกษามากกว่าที่ครูเคยได้รับ

¹Harlen J. Trennepohl, loc. cit.

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูต้องการในระดับสูงในเรื่องการจัดให้มีการสาธิตเกี่ยวกับวิธีสอน ตรงกับที่ Wayne, R. Palmer² และ Harlen J. Trennepohl³ พบว่ากิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ครูต้องการมากคือ การจัดการสาธิตการสอนให้ครูเป็นกลุ่มและการสาธิตบทเรียนในแต่ละชั้น

ส่วนความต้องการให้มีการจัดการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทยนั้นจัดอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน เป็นการค้นพบที่ตรงกับ Daniel Wayne Puckett⁴ และ ชื่น พูนรมย์⁵ พบว่า ครูต้องการมากในเรื่องการจัดหาอุปกรณ์การสอน ตลอดจนการใช้อุปกรณ์การสอน

การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ครูมีความต้องการเป็นอันดับสูงสุด คือ การแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาละเอียด เพชรประสิทธิ์⁶ ก็ได้พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลงานของนักเรียนด้วยแบบทดสอบที่เที่ยงตรงและแน่นอน

นอกจากข้อค้นพบเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่ครูได้รับและที่ครูต้องการจากศึกษานิเทศน์จะสอดคล้องกับการวิจัยอื่น ๆ ดังกล่าวแล้ว การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ครูต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการเข้าสังเกตการสอนภาษาไทยของครูในชั้นเรียนเป็นอันดับต่ำมาก ซึ่งแสดงว่าครูไม่ปรารถนาให้ศึกษานิเทศน์เข้าสังเกตการสอนของตน แต่จาก

²Wayne R. Palmer, loc. cit.

³Harlen J. Trennepohl, loc. cit.

⁴Daniel Wayne Puckett, loc. cit.

⁵ชื่น พูนรมย์, "การสำรวจสภาวะการสอนเพื่อการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเขตอำเภอลำปาง จังหวัดพระนคร" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2508)

⁶ระเบียบ เพชรประสิทธิ์, เรื่องเคมี...

การค้นพบของ Harlen J. Trennepohl⁷ และ Daniel Wayne Puckett⁸ กลับพบว่า ครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอนเพื่อติชมการสอนของครู การนำครูไปเยี่ยมเยียนหรือสังเกตการสอนในโรงเรียนหรือสถาบันอื่นนั้น การวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูต้องการเป็นอันดับสุดท้าย แต่ Wayne R. Palmer⁹ และ Harlen J. Trennepohl¹⁰ พบว่าครูต้องการความช่วยเหลือมากในเรื่องการจัดการเยี่ยมเยียนครูระหว่งโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูได้รับความช่วยเหลือเรื่องการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ในสายวิชาภาษาไทยในระดับน้อยที่สุด แต่ John Edward Burke¹¹ พบว่าสิ่งที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติบ่อยครั้งได้แก่ การปฐมนิเทศครูใหม่ อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนี้ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งผลของการวิจัยของ Herbert Holmes Sandberg¹² ที่ว่า ทั้งครูใหม่และศึกษานิเทศก์เห็นว่า เทคนิคการนิเทศการศึกษาด้วยการปฐมนิเทศครูใหม่นั้นดี จึงเป็นข้อสนับสนุนอย่างเด่นชัดว่าการปฐมนิเทศครูใหม่เป็นสิ่งจำเป็นเพียงไร

ในเรื่องการจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครู และการให้ครูมาขอคำปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่ ได้พบว่า ครูได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย แต่ Harlen J. Trennepohl¹³ พบว่าครูได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ในเรื่องนี้มากที่สุด

⁷Harlen J. Trennepohl, loc. cit.

⁸Daniel Wayne Puckett, loc. cit.

⁹Wayne R. Palmer, loc. cit.

¹⁰Harlen J. Trennepohl, loc. cit.

¹¹John Edward Burke, loc. cit.

¹²Harbert Holmes Sandberg, loc. cit.

¹³Harlen J. Trennepohl, loc. cit.

2. เกี่ยวกับความสำเร็จของครูหลังจากได้รับการนิเทศการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลการสอบหมวดวิชาภาษาไทยของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แสดงว่าผลการสอบยังไม่ดีพอ ตรงกับที่ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์¹⁴ พบว่า หลังการนิเทศ การศึกษาดผลการสอบของนักเรียนในโรงเรียนยังไม่ดีพอ นอกจากนั้นการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย และสนใจในการเรียนภาษาไทยในระดับปานกลางเท่านั้น เช่นเดียวกับที่ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์¹⁵ พบว่าความสนใจและทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนโดยทั่วไป ไปยังไม่ใคร่ดี

3. เกี่ยวกับพฤติกรรม และบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์นั้น ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์ด้านพฤติกรรม และบุคลิกลักษณะในการปฏิบัติงาน ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของศึกษานิเทศก์ เป็นสิ่งจำเป็นมาก จากการค้นพบของ Beatrix Davis Carman¹⁶ พบว่า พฤติกรรมที่ดีของศึกษานิเทศก์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยความจริงใจ ความสามารถในการพิจารณาปัญหาของครู การแสดงความพยายามที่จะช่วยครูอย่างเต็มที่ และการกระตุ้นครูให้มีพัฒนาการในการสอน นอกจากนั้น ศักดิ์สุบรรณ ลังกาพินธุ์¹⁷ ยังพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า ถ้าศึกษานิเทศก์มีอำนาจบังคับบัญชาครู ช่วยเหลือครูในเรื่องที่คล้ายคลึงกับที่ครูคาดว่าจะได้รับความช่วยเหลือ มีการนิเทศการศึกษาแบบประชาธิปไตย มีหลักมนุษยสัมพันธ์ และมีฐานะต่าง ๆ เป็นที่เคารพนับถือจากคนทั่วไป จะช่วยให้การนิเทศการศึกษาได้ผลดีมีประสิทธิภาพ

¹⁴ระเบียบ เพชรประสิทธิ์, เรื่องเคม.

¹⁵ระเบียบ เพชรประสิทธิ์, เรื่องเคม.

¹⁶Beatrix Davis Carman, loc. cit.

¹⁷ศักดิ์สุบรรณ ลังกาพินธุ์, เรื่องเคม.

4. เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาของการนิเทศการศึกษา การวิจัยครั้งนี้พบว่า จำนวนครูไม่เพียงพอแก่การปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตรงกับที่ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์¹⁸ พบว่า อุปสรรคที่สำคัญในการนิเทศการศึกษา คือ จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน การนิเทศการศึกษาจะมีประสิทธิภาพถ้าครูได้นำเอาคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ไปทดลองปฏิบัติ แต่ถ้าในโรงเรียนมีครูภาษาไทยเป็นจำนวนน้อย ก็ไม่สามารถที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ได้อย่างเต็มที่ เพราะครูแต่ละคนย่อมต้องรับผิดชอบการสอนในชั่วโมงมากอยู่แล้ว ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยนอกเหนือจากการเรียนในชั้นใดอย่างใด ฉะนั้นถึงแม้ศึกษานิเทศก์จะส่งเสริมและแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าจำนวนครูไม่เพียงพอแล้ว การนิเทศการศึกษาก็จะไม่ประสบผลคือ หน้าที่ควร

ข้อค้นพบที่ว่า ห้องเรียนและอาคารสถานที่ที่มีจำกัดไม่สามารถจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ตามต้องการ ตรงกับที่ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์¹⁹ พบว่า อุปสรรคสำคัญของการนิเทศการศึกษา คือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เรื่องนี้นับเป็นอุปสรรคสำคัญที่เกี่ยวในการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะแนวการสอนภาษาไทยปัจจุบันถือว่า การเรียนการสอนจะได้ผลดีถ้านักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นอย่างเต็มที่ การที่นักเรียนจะมีโอกาสร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับความสะดวกสบายและความกว้างขวางของชั้นเรียนและอาคารเรียนด้วย เช่น ถ้าห้องเรียนคับแคบ ครูก็ไม่สามารถให้นักเรียนออกมารวมกิจกรรมหน้าชั้นหรือจัดกิจกรรมในห้องเรียนอย่างหนึ่งอย่างใดได้ ฉะนั้นถ้าห้องเรียนและสถานที่ไม่อำนวยแล้ว ครูก็ไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ให้บังเกิดผลคือ หน้าที่ควรได้เช่นกัน

¹⁸ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์, เรื่อง เศรษฐกิจ, หน้า 105-106.

¹⁹ ระเบียบ เพชรประสิทธิ์, เรื่อง เศรษฐกิจ.

จากการค้นพบนี้ จะเห็นว่า ครูได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน ในระดับน้อย และมีความต้องการความช่วยเหลือในระดับปานกลาง และในระดับค่อนข้างมาก การที่ครูบอกว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อยนั้น อาจแสดงว่า (1) ครูได้รับความช่วยเหลือในเรื่องที่ไม่ตรงกับความต้องการของตน จึงบอกว่าตนได้รับความช่วยเหลือในเรื่องนั้นน้อย หรือ (2) ครูได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ในเรื่องนั้นในระดับน้อยจริง เพราะศึกษานิเทศก์ไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนน้อยครั้งก็ได้

การที่ครูได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย แต่ต้องการความช่วยเหลือเพียงระดับปานกลางนั้น อาจแสดงว่า (1) ครูสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้เองบ้างพอสมควร แต่คิดว่าถ้าได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์อีกจะช่วยให้ครูดำเนินการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (2) ศึกษานิเทศก์ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ นั้น ตรงตามความต้องการ ครูจึงมีความต้องการความช่วยเหลือในระดับปานกลางเท่านั้น และ (3) ครูอาจต้องการความช่วยเหลือในระดับมาก หรือค่อนข้างมาก แต่ไม่กล้าบอกความต้องการที่แท้จริงให้ทราบ

ส่วนข้อค้นพบที่ว่า ความสำเร็จของครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ ไม่สัมพันธ์กับความช่วยเหลือที่ครูได้รับจากศึกษานิเทศก์นั้น อาจแสดงว่า ความสำเร็จที่ครูประสบในการสอนภาษาไทยไม่ใช่เนื่องมาจากความช่วยเหลือที่ครูได้รับจากศึกษานิเทศก์ การค้นพบได้แสดงว่าครูได้รับความช่วยเหลือเพียงระดับน้อยเท่านั้น แต่คงเป็นเพราะว่า ครูส่วนใหญ่มีความสามารถในการสอนอยู่แล้ว และเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์เพียงเล็กน้อย ก็สามารถเป็นแนวทางช่วยให้ครูเหล่านั้นทำการสอนหรือปรับปรุงการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฉะนั้น จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะสรุปได้ว่า ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความสามารถในการสอนอยู่ในระดับดี แต่ถ้ามหาว่าครูได้รับความช่วยเหลือในระดับที่มากกว่านี้ คงจะประสบความสำเร็จในการสอนมากยิ่งขึ้นตามลำดับของความช่วยเหลือที่ได้รับนั้น

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์นั้น ครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท มีความคิดเห็นในระดับปานกลางเกือบทั้งสิ้น อาจแสดงว่า (1) ครูยังไม่พอใจบุคคลลักษณะ และพฤติกรรมในการทำงานของศึกษานิเทศก์เท่าไรนัก ครูยังต้องการให้ศึกษานิเทศก์

มีบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมในการทำงานในระดับที่มากกว่าที่เป็นอยู่ หรืออาจแสดงว่า
 (2) ครูไม่เห็นบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมการทำงานของศึกษานิเทศก์อย่างใกล้ชิดก็ได้
 จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์ในระดับปานกลางเกือบทั้งสิ้น

ด้านอุปสรรคและปัญหาของการนิเทศการศึกษานั้น ครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท
 เห็นว่าอุปสรรคและปัญหาที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือ ศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติงานนิเทศที่โรงเรียน
 น้อยครั้งไป ซ้ำนี้อาจจะเป็นเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ครูบอกว่าได้รับความช่วยเหลือ
 ในอันดับน้อยเกือบทุกรายการ แต่การที่ครูเห็นว่าศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติงานนิเทศที่โรงเรียน
 น้อยครั้งไป ก็แสดงว่าครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา และต้องการความช่วยเหลือ
 เหลือจากศึกษานิเทศก์อยู่มากทีเดียว

ปัญหาและอุปสรรคในอันดับรอง ๆ ลงมานั้น ครูในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทเห็นว่า
 เป็นปัญหาตรงกัน เพียงแต่การเรียงลำดับความสำคัญต่างกันเท่านั้น แสดงว่าปัญหาและ
 อุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องรีบปรับปรุงและแก้ไขโดยด่วน

ข้อเสนอแนะ

จากสิ่งต่าง ๆ ที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใครจะเสนอแนะข้อปรับปรุงแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการนิเทศการศึกษาต่อไป อันจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อศึกษานิเทศก์

1. เพื่อให้ครูยอมรับและมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์ควรสร้างศรัทธาให้เกิดแก่ ครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนทุกคน โดยสามารถปฏิบัติให้เห็นจริงได้ตามทฤษฎี
2. ควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครบทุกวิชาในหมวดภาษาไทย จัดให้มีการสาธิตการสอนให้ครูเป็นตัวอย่าง อธิบายเนื้อหาบทเรียนและแนะนำกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน จัดหาหนังสือ อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม และแนะนำแหล่งวิทยาการต่าง ๆ แก่ครู ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในอาชีพให้มากที่สุด
3. จัดอบรมครูภาษาไทย และทำการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทยให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ โดยแจ้งให้ครูและโรงเรียนทราบล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์เฉพาะของการอบรมและการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้ง ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของครูก่อนปฏิบัติงาน เพื่อให้การอบรมและการนิเทศการศึกษา ได้ผลสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หลังการนิเทศแล้ว ศึกษานิเทศก์ควรติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และศึกษานิเทศก์ที่ไปปฏิบัติงานกับศึกษานิเทศก์ที่ไปติดตามผลงาน ควรจะเป็นบุคคลคนเดียวกัน ในการติดตามผลการนิเทศนั้นอาจใช้แบบสอบถามก็ได้
4. ปัจจุบันจำนวนศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทยมีน้อย ศึกษานิเทศก์ควรกระจายไปปฏิบัติงานการนิเทศให้ทั่วถึง ควรเพิ่มจำนวนศึกษานิเทศก์ให้มากกว่านี้เพื่อจะได้ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยให้ได้ผลเร็วที่สุด และเมื่อมีศึกษานิเทศก์เพิ่มขึ้นจะสามารถทำการนิเทศการศึกษา และอบรมครูได้บ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่นี้

ขอเสนอแนะต่อครู

1. ครูควรเข้าใจงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์นั้น คือการให้ความช่วยเหลือแก่ครู และครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา ตลอดจนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่
2. ครูควรแจ้งให้ศึกษานิเทศก์ทราบเมื่อต้องการความช่วยเหลือ โดยระบุวัตถุประสงค์เฉพาะที่ต้องการนั้นด้วย และเมื่อมีปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ทางภาษาไทย ครูควรสนใจติดต่อซักถามปัญหานั้นจากศึกษานิเทศก์โดยตรง หรือติดต่อทางจดหมาย หรือทางโทรศัพท์ โดยไม่ต้องกลัวหรืออายผู้สอนว่าเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย หรือเป็นคำถามที่ไม่ฉลาด
3. การนิเทศการศึกษาจะได้ผลดี ถ้าครูร่วมแสดงความคิดเห็น และนำคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
4. ครูทุกคนควรมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และการแก้ปัญหาภาษาไทย อีกทั้งครูควรใ้วางแผนการสอนร่วมกับครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ ในบทเรียนที่สัมพันธ์กัน เช่น วิชาภาษาไทยกับสังคมศึกษา เป็นต้น
5. ควรสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและวิธีสอน

ขอเสนอแนะต่อโรงเรียน

1. โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรม ชี้แจง เพื่อให้ครูทราบขอบเขตและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ตลอดจนคุณค่าของการนิเทศการศึกษา
2. ผู้บริหารควรเข้าใจเรื่องการนิเทศการศึกษา และให้ความสำคัญแก่การนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทย
3. จัดให้ศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียน เพื่อรับผิดชอบงานค่านนี้เต็มเวลาหรือครึ่งเวลา หรือจัดให้ครูช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยทำงานค่านนี้
4. ผู้บริหารควรปรับปรุงห้องเรียน อาคารเรียน และจัดหาหนังสือต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอในการเรียนการสอน อีกทั้งจัดสวัสดิการที่ดีให้ครู เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน
5. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้สอนตรงตามวิชาที่เรียนมา และให้สอนเฉพาะ

วิชาภาษาไทยเท่านั้น เพื่อครูจะได้เตรียมการสอนได้เต็มที่ ถ้าเป็นไปได้ควรให้ครูสอนครบ
ทุกรายวิชาในหมวดภาษาไทย ไม่ควรให้สอนแยกเป็นรายวิชา ทั้งนี้เพื่อครูจะได้ทราบและ
แก้ปัญหาการเรียนภาษาไทยได้ทุกด้าน

ขอเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ

1. จัดอบรมศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา
2. จัดตำแหน่งศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียนไว้ในทำเนียบราชการ ให้มีหน้าที่
ทางด้านวิชาการ โดยระบุงานของศึกษานิเทศก์ไว้ในตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่าย
วิชาการ
3. บรรจุครูสอนวิชาภาษาไทยให้พอเพียงกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน
และควรให้ผู้ที่เรียนภาษาไทยโดยตรงทำการสอนภาษาไทย ในการบรรจุครูในโรงเรียน
ในส่วนภูมิภาคนั้น ควรเพิ่มสวัสดิการให้กับครูเป็นพิเศษ เพื่อเป็นกำลังใจและให้ความ
สะดวกในการปฏิบัติงาน
4. จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่ยังขาดแคลนได้สร้างและปรับปรุงอาคาร
สถานที่ ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ และหนังสือซึ่งอาจหาได้เปล่า โดยขอความ
ร่วมมือจากเอกชน องค์กร ร้านค้า หรือสถาบันต่าง ๆ

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับ การติดตามผลการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษา
ไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง
2. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษา
ไทยในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานการนิเทศการ
ศึกษาสายวิชาภาษาไทยของกรมศึกษาธิการ กับกรมสามัญศึกษา
4. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการนิเทศการศึกษาสายวิชาอื่น ๆ
บ้าง เช่น สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ เป็นต้น